

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., dnia 23 września 2015 r.

PS-V.431.5.2015.JKas

**Pan
Józef Ludniewski
Wójt
Gminy Santok
ul. Gorzowska 59
66-431 Santok**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 859 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. w dniu 24 sierpnia 2015 r. przeprowadził kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Santoku (ul. Gorzowska 19, 66 – 431 Santok) w zakresie realizacji wybranych zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Kierownikiem kontrolowanej jednostki jest Pani Irena Dziubałtowska.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu: zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 października 2013 r. do 30 września 2014 r. oraz rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z art. 27 ust. 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kontrolę przeprowadził w dniu 24 sierpnia 2015 r. zespół kontrolny w składzie:

- Hanna Piekarska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca Upoważnienie Wojewody nr 218-1/2015 z dnia 14 sierpnia 2015 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego.

- Joanna Kaszewczuk - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca Upoważnienie Wojewody nr 218-2/2015 z dnia 14 sierpnia 2015 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 13 sierpnia 2015 r. znak sprawy: PS-V.431.5.2015.HPie, za pośrednictwem listu poleconego z potwierdzeniem odbioru.

Jednostka kontrolowana realizuje zadania zlecone na podstawie: ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 859), Uchwały nr XIII/40/90 Gminnej Rady Narodowej w Santoku z dnia 15 lutego 1990 r., w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej, Uchwały Nr XXIV/163/04 Rady Gminy Santok z dnia 09 grudnia 2004 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku, Upoważnienia Pani Ireny Dziubałtowskiej – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku z dnia 01 października 2008 r., nr 6/2008 do prowadzenia postępowania w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach, Upoważnienia Pani Ireny Dziubałtowskiej – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku z dnia 14 czerwca 2010 r., nr 2/2010 dotyczącego podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania do wydawania decyzji w tych sprawach, przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz Zarządzenia Nr 7/2015 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku z dnia 01 lipca 2015 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku.

Z Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku wynika, iż w skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi stanowisko ds. obsługi funduszu alimentacyjnego. Zadaniem wynikającym z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmuje się Pani Ewa Koralewska – inspektor ds. funduszu alimentacyjnego,

obsługi kasy i spraw kadrowych. Natomiast nadzór nad prawidłową realizacją powyższego zadania sprawuje Pani Irena Dziubałtowska – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Irena Dziubałtowska – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku oraz Pani Ewa Koralewska – inspektor.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego – *oceniono pozytywnie.*

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy kontrolowana jednostka przyznaje świadczenia z funduszu alimentacyjnego z należytą starannością i rzetelnością, jak również w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 859 ze zm.). Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy jednostka kontrolowana wydawała decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o kompletny wniosek? (art. 15 ust. 3,4)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba kompletnych wniosków w stosunku do liczby decyzji skontrolowanych.*

Zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2015 r., kontroli poddano losowo wybraną dokumentację 11 rodzin, którym w okresie od 1 października 2013 r. do 30 września 2014 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W toku kontroli ustalono, iż 100% skontrolowanych decyzji wydanych było w oparciu o kompletny wniosek. Do wniosku dołączone były m. in.: zaświadczenia wydane

przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego lub oświadczenia o dochodzie, zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów oraz inne dokumenty, tj.: dokument stwierdzający wiek osoby uprawnionej, zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo oświadczenie stwierdzające bezskuteczność egzekucji, dokumenty zasądzające alimenty (odpisy orzeczenia sądu, postanowienia sądu, ugody sądowe) oraz zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne. Wszystkie skontrolowane wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawierały komplety dokumentów wraz z datą wpływu wniosku do OPS.

- czy decyzje wydawane były terminowo? (art. 20 ww. ustawy, art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wydanych decyzji w stosunku do liczby decyzji skontrolowanych*

Zgodnie z art. 20 ww. ustawy wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres zasiłkowy przyjmowane są od 1 sierpnia. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń oraz wypłata świadczenia przysługującego za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami od dnia 1 września do 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 30 listopada. Skontrolowano 11 decyzji przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego i ustalono, iż wszystkie decyzje wydane były z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 20 ww. ustawy oraz 35 KPA.

- czy postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone było zgodnie z zasadami i trybem określonym w rozdziale 4 ww. ustawy?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***Czy jednostka kontrolowana przeprowadza postępowania zgodnie z zasadami i trybem określonym w rozdziale 4 ww. ustawy?***

Zgodnie z rozdziałem 4 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Wszystkie skontrolowane decyzje zostały przyznane osobom uprawnionym, zatem 100 % decyzji objętych kontrolą została wydana poprawnie. Skontrolowane decyzje były odebrane osobiście w siedzibie ośrodka, co jest potwierdzone podpisem wraz z datą odbioru lub wysłane listem poleconym za potwierdzeniem odbioru.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego były przyznawane we właściwej wysokości i na właściwy okres? (art. 9, ust. 10 ww. ustawy)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***Liczba decyzji przyznających świadczenie we właściwej wysokości i na właściwy okres w stosunku do decyzji skontrolowanych***

Zgodnie z art. 10 świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. Natomiast świadczenia nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona: została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej, zawarła związek małżeński.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Okres świadczeniowy obejmuje okres od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji dotyczącej przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż wszystkie świadczenia zostały przyznane we właściwej wysokości i na właściwy okres – 100 % skontrolowanych świadczeń przyznanych było na właściwy okres i we właściwej wysokości.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były osobom spełniającym kryterium dochodowe? (art. 9 ust. 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *Liczba wydanych decyzji dla osób spełniających kryterium dochodowe.*

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Wszystkie osoby ubiegające się o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, których dokumenty zostały poddane kontroli, nie przekroczyły kryterium dochodowego – 100 % decyzji wydana została prawidłowo. W toku kontroli ustalono, iż w 2 przypadkach osoby uprawnione wykazały 0 dochód, w 1 przypadku dochód nie przekroczył kwoty 100 zł, w 1 przypadku dochód nie przekroczył kwoty 300 zł, w 2 przypadkach dochód nie przekroczył kwoty 400 zł, w 2 przypadkach dochód nie przekroczył kwoty 500 zł, w 2 przypadkach dochód nie przekroczył kwoty 600 zł, w 1 przypadku dochód nie przekroczył kwoty 700 zł.

- czy organ właściwy wierzyciela wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 12)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Czy osoba prowadząca postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego posiadała stosowne upoważnienie?*

Postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela. Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. W toku kontroli ustalono, iż osobą posiadającą stosowne upoważnienie jest Pani Irena Dziubałtowska - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku.

2. Rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z art. 27 ust. 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - oceniono pozytywnie z uchybieniami.

- czy organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego; decyzję w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego; informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa (art. 27 ust. 7)?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *w jaki sposób organ właściwy wierzyciela wywiązywał się z obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7.*

Badając dokumentację zespół kontrolny ustalił, iż w sprawie dotyczącej:

- informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego: informację przesłano do wszystkich 11 skontrolowanych dłużników oraz w 5 przypadkach informację wysłano do organu właściwego dłużnika. W pozostałych 6 przypadkach organ właściwy dłużnika jest również organem właściwym wierzyciela. Informacje były wysyłane zaraz po przyznaniu świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej lub jej przedstawicielowi ustawowemu na okres zasiłkowy 2013/2014. Oznacza to, że dłużnik alimentacyjny przez cały okres zasiłkowy wiedział, że takie świadczenie jest wypłacane w zastępstwie alimentów.

- decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ustalono, iż we wszystkich skontrolowanych przypadkach decyzje zostały wydane oraz były przekazane do dłużników. Natomiast ww. decyzje w 5 przypadkach nie zostały wysłane do organu właściwego dłużnika, dotyczy to następujących dłużników: Pan (*), Pan (*), Pan (*), Pan (*), Pan (*).

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)

W pozostałych 6 skontrolowanych przypadkach organ właściwy dłużnika był również organem właściwym wierzyciela.

- informacji o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa: informacja, o której mowa w art. 27 ust. 7 pkt 3 ww. ustawy nie została wysłana w 5 przypadkach do organu właściwego dłużnika. W pozostałych 6 przypadkach organ właściwy dłużnika był również organem właściwym wierzyciela.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie: zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji w zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych wynikających z art. 27 ust. 7 ww. ustawy stwierdzono, iż zadania nałożone przez ustawodawcę są realizowane z uchybieniami w zakresie art. 27 ust. 7 pkt 2 i 3 w części dotyczącej przekazywania decyzji oraz informacji organowi właściwemu dłużnika. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane było zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do znajdującej się w Ośrodku Pomocy Społecznej w Santoku książki kontroli pod pozycją Nr 2.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

W zakresie działań w realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z art. 27 ust. 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów stwierdzono:

- brak wysłania decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego do organu właściwego dłużnika;

- brak wysyłania informacji o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa do organu właściwego dłużnika.

Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych uchybień jest Pani Irena Dziubałtowska - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku, która sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją zadań zleconych wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia zalecam:

- Rzetelną realizację przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z art. 27 ust 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w cyt. ustawie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski

Do wiadomości:

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku